

Bajor Ella, Dávid Gyula (szerk.)
Főúr, írja a többihez
Bajor Andor emlékezete
Polaris Kiadó, 2017, 420 oldal, 2350 Ft

Olvassuk Bajor Andort! Ez lehet végső soron egyik üzenete annak a kötetnek*, amely az író születése 90. évfordulója alkalmából jelent meg. Az erdélyi magyar irodalom jelentős alkotói Beke György, Fodor Sándor, Sütő András – és persze Bajor Andor! –, akikre az idejében, születésük 90. évfordulóján kisebb-nagyobb fény vetült. Nagyvárad szülöttéről sok évvel ezelőtt jelentette ki egyik fiatal pályatársa, hogy ő irodalmunk legötletgazdagabb írója. A mostani emlékkötetben fellelhető írások, mondjuk a Molter Károlyétól (1955-ből) a Földes Lászlóén keresztül (1969-ből) a Balázs Imre Józseféig (2007-ből) és Dávid Gyuláéig (2017-ből) nagyívú áttekintését, alapos elemzését és értelmezését adják a Bajor-életműnek. Kutatók, irodalomtörténészek számára több ez, mint segédeszköz!

Olvassuk hát Bajort! Habár „szép, új” világunknak csak a hajnalán lehetett jelen testi valójában, 1991. január 24-én hunyt el, a diktatúra idején született írásai ugyancsak hordoznak nekünk, mai olvasóinak szóló üzenetet – szelleme tehát velünk maradt! –, minthogy, tapasztaljuk, a fékevesztett ember s egy mérgezett társadalmi környezet ma is „terápiára” szorulna. Márpedig Bajor igazi moralistaként

Bajor Andor emlékezete

Borcsa János könyvajánlója

adagolta a gyógyító humort művei által, illetve fordult iróniához vagy a szatíra eszközeihez ugyanilyen céllal, mintegy négy évtizedes írói tevékenysége során. Azt gondolhatta, ezzel tartozik magának és olvasóközönségének, sőt általában tartozik az igazságnak.

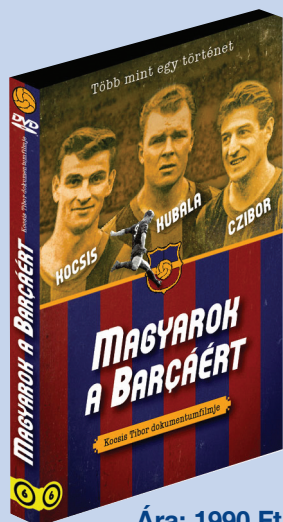
Egyik rövidprózájának címe is így hangzik: *Tartozom az igazságnak*. Egy 1976-ban megjelent kötetében (*Az éjjeliőr nem tud aludni*) jelent meg, de üzenete időtálló – évtizedek múlásától, politikai rezsimek változásától függetlenül. Sűrítve benne van saját egyéni sorsa, a hazugságra épülő rendszerek leleplezése, valamint eszményének közvetett megvallása, amit egy igazságra épülő társadalmi környezetben lehetne meghatározni.

Az elbeszélte történet egyes szakaszai ez esetben is egy-egy „komikus fordulat” (Földes László) kezdődnek. Az első egy állandósult szözerkezetre épül, arra hogy: tartozom az igazságnak. Ez egy nagyon is konkrét jelentésben fordul elő kezdetben, az elbeszélő családjának anyagi helyzetére vonatkozik. Már a gyermeki tudatba bevésődött ugyanis, hogy mindenkinék tartozott a család, még az igazságnak is. Megtörténik tehát az első – Földes László leírása szerint – „gondolat-

ugrás”, a konkrétól az elvont felé tágítva a kört: tartozás például a tejesnek, tartozás az igazságnak. Aztán újabb gondolatugrás nyomán bővül a kiinduló nyelvi fordulat jelentésköre, amikor is az elbeszélő ifjúkori élményét idézi fel, a proletárdiktatúra éveit. Az ő polgári származása ekkor, a múlt eltörlését célzó történelmi helyzetben – habár a családi öröksége csak tartozásból állt! – súlyos hátrányt jelentett számára, ahogy írja, rútul megszarolták ezért. Úgymond tartozik az igazságnak, más szóval vallja csak be, hogy tízévesen miként szolgálta a tőkés-földesurakat... Nem komikus fordulat ez is?

A következő fázisban felvetődik az elbeszélőben a kérdés, hogy az igazság miért viselkedik uzsorás módjára, miért hajtja be az adósságot? Utolsó, komoly fordulatként pedig megfogalmazódik az elbeszélőben egy morális tartalmú következtetés, amelynek érvényessége negyven év óta sem változott. „Tartozom az igazságnak avval, hogy ezt elmondjam, az igazság lehet fárasztó és költséges, de a hazugság még fárasztóbb és költségesebb.”

Hogyne olvasná kortársaként Bajort az igazságot ma is szomjazó ember!

Ára: 1990 Ft

Magyarok a Barçáért

Népszerű dokumentumfilm díjnyertes rendezőtől

Az FC Barçelonát és Messit százmilliók imádják. Azt viszont csak kevesen tudják idehaza, hogy az ötvenes évek „Messijét” Kubala Lászlónak hívták. Miatta, egy magyar miatt építették fel Európa legnagyobb stadionját, a Camp Nou-t. Az 1956-os forradalom után a Barçában Kubala klubtársa lett Kocsis és Czibor az Aranycsapat két zsenije. A három magyar örökre meghódította a spanyol és a katalán nép szívét.

A „rongylábú” Czibort Spanyolországban csak „bolond madárka” néven emlegették, míg a visszafogott, elegáns Kocsist, legendás fejesei miatt egész Katalónia „Aranyfejnek” becézte. Ezekért a sikerekért azonban nagy árat kellett fizetniük a „disszidens” magyaroknak.

Drámai archív felvételek, sosem látott gólok, sosem hallott megindító történeteket hallunk a filmben, amiken könnyezni, de nevetni is lehet. A *Magyarok a Barçáért* című dokumentumfilm megtekintése után senki nem fog meglepődni azon, ha egy magyar kapusról szóló vers, kötelező tananyag a spanyol iskolákban, vagy ha Európa legnagyobb stadionjának bejáratánál egy magyar játékos két méteres bronzszobrával találkozik.

Három megrázó emberi sors. Több mint egy történet.

Több mint egy óra EXTRA!
A film kétnyelvű: magyar és spanyol
Rendező, operatőr, producer: Kocsis Tibor

FLÓRA FILM INTERNATIONAL Kft.
1075 Budapest. Madách u. 8.
Email: florafilm@florafilm.hu
Tel.: (1) 342-7760

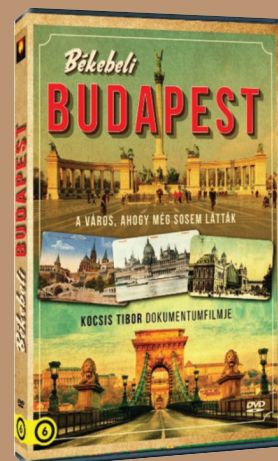

Békebeli Budapest

A város, ahogy még sosem látták

Népszerű dokumentumfilm díjnyertes rendezőtől

Sétáljon, repüljön velünk! Bejárjuk Budapest sok csodáját: a Parlamentet, a Széchenyi Gyógyfürdőt, a Halászbástyát, az Operaházát, a Vajdahunyadvárat, a Bazilikát és a Dohány utcai Zsinagógát, a Nyugati-pályaudvart, az Andrásy utat, a Nagycsarnokot, de a kávéházakat és a legszebb hidakat sem hagyjuk ki. Először korabeli fotókon és ritka filmrészleteken csodálhatjuk meg a száz évnél is idősebb épületeket, majd drónfelvételek segítségével madártávlatból, mai felújított állapotukban is. Fővárosunk világvárossá válását az Osztrák-Magyar Monarchia muzsikái, Liszt Ferenc és Johann Strauss dallamai kísérik. A szöveg sem csupán túristacsalogató, bepillantást nyújt a sikertörténet történelmi hátterébe. A két mesélő, Fodor Tamás és Mácsai Pál segítségével pedig megmártózhatunk a boldogult békeidők hangulatában.

Ára: 1990 Ft

Forgatókönyv: Fónagy Zoltán, Kocsis Tibor
Narrátor: Fodor Tamás, Mácsai Pál
Operatőr: Sibalin György
Rendező-producer: Kocsis Tibor

FLÓRA FILM INTERNATIONAL Kft.
1075 Budapest. Madách u. 8.
Email: florafilm@florafilm.hu
Tel.: (1) 342-7760

